

Memo

Projectplan Basis Arbeidsmarkt
Augustus 2019

Onderwerp	Projectplan Basis Arbeidsmarkt
Aan	MT
CC	
Van	Gerard Kraaijkamp, projectleider Basis Arbeidsmarkt
Datum	29 augustus 2019

Het project Basis Arbeidsmarkt heeft als onderwerp de dienstverlening aan inwoners met een grote, niet of nauwelijks te overbruggen afstand tot betaald werk in een reguliere setting. Het project heeft niet alleen betrekking op inwoners met een bijstandsuitkering. De doelgroep is in principe breder: het gaat om alle inwoners die niet in staat zijn betaald te werken in een reguliere setting. Dat wil zeggen dat ook mensen met een Wajong-uitkering van het UWV en bewoners van Wlz-instellingen tot de doelgroep behoren.

Het project bestaat uit drie deelprojecten. Eén deelproject eindigt in januari 2020, de andere twee worden uitgevoerd in 2020. In dit projectplan wordt zo concreet mogelijk aangegeven wat de aanpak is bij de verschillende deelprojecten. Aanleiding en context van het project staan uitgebreider beschreven in de toelichtende notitie.

Aanleiding en doelstelling

Ferm Werk merkt dat er een verschuiving is opgetreden in het cliëntenbestand. Het bestand bestaat voor een steeds groter deel uit mensen die (ook op termijn) niet in staat zijn een betaalde werkplek te hebben binnen het reguliere bedrijfsleven. Van de ongeveer 1.000 inwoners van de Ferm Werk - gemeenten met een bijstandsuitkering is zo'n 70% langdurig aangewezen op een uitkering omdat zij duurzaam niet kunnen voldoen aan de eisen die in een reguliere betaalde baan worden gesteld. Deze problematiek is toegenomen door o.a. het sluiten en beperken van de toegang tot de sociale werkvoorziening en de Wajong. Gemeenten vinden het belangrijk dat "iedereen meedoet" en dringen er op aan dat de dienstverlening aan deze groep inwoners wordt versterkt. Dit wordt ingegeven door de gedachte dat dit sociale problematiek en maatschappelijke kosten op termijn kan voorkomen. Met het voorgaande is de doelgroep van Ferm Werk niet alleen veranderd maar ook gegroeid waarbij het vaker gaat om mensen met een complexe ondersteuningsbehoefte.

Dit laatste is de reden dat het project Basis Arbeidsmarkt zich richt op een bredere doelgroep dan de traditionele doelgroep van Ferm Werk. Ook inwoners die een lopende Wajong-uitkering hebben en bijvoorbeeld inwoners die binnen een Ggz-instelling wonen zijn gebaat bij de voorzieningen waar het hier om gaat. Ook voor hen is het belangrijk te werken (betaald of onbetaald) waardoor zij waarde creëren voor zichzelf en de samenleving. Goede begeleiding daarbij is essentieel.

Bij Ferm Werk bestaat de overtuiging dat de dienstverlening aan deze inwoners kan worden versterkt door intensief samen te werken met maatschappelijke partners, waaronder vrijwilligersorganisaties, aanbieders van (vormen van) dagbesteding en Wlz-instellingen.

Daarom heeft de directie van Ferm Werk opdracht gegeven tot een project met de volgende doelstelling:

Het versterken van de samenwerking in de participatieketen zodat inwoners optimaal worden begeleid naar een zo passend mogelijke plek die hen in staat stelt een betekenisvolle invulling van de dag te realiseren en daarmee waarde te creëren voor henzelf en de samenleving.

Het project heeft drie deelprojecten:

1. Inventarisatie van de huidige praktijk van samenwerken in de keten
2. Versterking en verduurzaming institutionele ketensamenwerking
3. Leren van de samenwerking in de praktijk

Het eerste deelproject is opgestart en loopt tot ongeveer januari 2020. De andere deelprojecten vinden in 2020 plaats nadat de in de Ferm Werk deelnemende gemeenten hebben besloten over de

Onderwerp memo	Auteur	Datum	Gericht aan	Versie
Projectplan Basis Arbeidsmarkt	Gerard Kraaijkamp	Augustus 2019	MT Ferm Werk	2708

specifieke invulling van deze deelprojecten. Op voorhand moet hoer worden aangegeven dat uitvoering van deelproject 2 en deelproject 3 ook inzet van capaciteit vereist bij de gemeenten. Uitvoering van deelproject 2 is voor een deel afhankelijk van informatie die aanwezig is bij de gemeenten en deelproject 3 kan alleen worden uitgevoerd in samenwerking met de uitvoering binnen gemeenten (WMO-consulenten, etc.).

1. Inventarisatie van de huidige praktijk van samenwerken in de keten

Doelstelling:

We brengen de huidige samenwerking in de keten in kaart. Zowel lokaal als landelijk. We analyseren de huidige praktijk en inventariseren factoren die bijdragen aan een goede samenwerking en factoren die dit belemmeren. Het gaat daarbij om wet- en regelgeving, om de verdeling van taken en verantwoordelijkheden en om financieringsstromen.

Op basis van het voorgaande wordt geadviseerd welke stappen moeten worden gezet om de samenwerking in de participatieketen te versterken.

Resultaat:

In januari 2020 wordt gerapporteerd aan het dagelijks bestuur Ferm Werk. De rapportage zal de aanbeveling bevatten dat de colleges van de deelnemende gemeenten besluiten tot verdere uitwerking van de ketensamenwerking conform het dan afgegeven advies. Die besluitvorming vormt het inhoudelijke kader van de deelprojecten 2 en 3 zoals hieronder beschreven.

Werkwijze:

Bij het in kaart brengen van de huidige situatie wordt in elk geval onderzoek gedaan naar

- Het huidige wettelijke en financiële kader en hoe gemeenten daarmee omgaan:
 - regelgeving met betrekking tot Participatiewet, Wmo en Wlz
 - beschikbare financiële middelen en de aanwending en uitputting daarvan
 - de wijze waarop gemeenten Wmo-voorzieningen inkopen; aanbesteding en monitoring van de inzet van middelen
- De samenwerking die Ferm Werk op dit moment heeft met maatschappelijke partners. Zowel binnen de muren van Ferm Werk als daarbuiten bestaat samenwerking met aanbieders van vormen van dagbesteding. Door relevante documenten te bestuderen en interviews te hebben met sleutelpersonen wordt antwoord gegeven op de volgende vragen:
 - hoe en met welk doel zijn die relaties tot stand gekomen?
 - wat zijn de ervaringen? Wat hebben we er van geleerd?
 - hoe zien de maatschappelijke partners de versterking van de samenwerking?
 - op welke wijze kan de samenwerking worden uitgebreid?
- Goede voorbeelden in andere gemeenten en regio's. Op veel plekken is er het besef dat de ketensamenwerking moet worden versterkt. Er is een aantal landelijke platforms waar ervaringen worden uitgewisseld. Deelname aan die platforms en het onderzoeken van goede voorbeelden levert informatie op over
 - welke factoren het succes bepalen van pogingen om samenwerking tot stand te brengen
 - welke factoren belemmerend werken en hoe kunnen die worden vermeden
- Samenwerking tussen Ferm Werk en lokale sociale teams
Op meerdere manieren wordt tussen lokale sociale teams en consulenten van Ferm Werk samengewerkt. Voor het project Basis Arbeidsmarkt is deze samenwerking relevant omdat het gaat om dezelfde doelgroep. Beschreven wordt:
 - hoe zijn bestaande samenwerkingsverbanden ontstaan en met welk doel?
 - wat bevordert en belemmert de samenwerking op uitvoerend niveau?
 - welke aanbevelingen kunnen worden gedaan in relatie tot het doel van het project Basis

Onderwerp memo	Auteur	Datum	Gericht aan	Versie
Projectplan Basis Arbeidsmarkt	Gerard Kraaijkamp	Augustus 2019	MT Ferm Werk	2708

Arbeidsmarkt?

Planning:

Planning deelproject 1	aug-19	sep-19	okt-19	nov-19	dec-19	jan-20	feb-20
onderzoek wettelijke en financiële kaders							
onderzoek Wmo-inkoop en monitoring gemeenten							
onderzoek Wlz-regelgeving en financiering							
analyse huidige samenwerking ketenpartners							
deelname aan landelijke platforms							
inventarisatie good practices							
inventarisatie samenwerking lokale sociale teams - uitvoering Ferm Werk							
schrijven rapportage							
rapportage vaststellen in MT Ferm Werk							
rapportage bespreken in dagelijks bestuur Ferm Werk							
besluitvorming gemeenten over vervolg deelprojecten							

Organisatie en inzet capaciteit:

Activiteiten worden uitgevoerd door de projectleider Basis Arbeidsmarkt. Opbrengsten worden besproken in het beleidsoverleg Ferm Werk en met de klankbordgroep Basis Arbeidsmarkt. Die klankbordgroep bestaat uit medewerkers van Ferm Werk die betrokken zijn bij de ondersteuning van mensen met een grote afstand tot de regulier betaald werk. De voortgang van dit deelproject zal worden besproken in het ambtelijk overleg en indien nodig in het dagelijks bestuur Ferm Werk.

2. Versterking institutionele samenwerking

Doelstelling:

We realiseren intensievere samenwerking tussen Ferm Werk en UWV, aanbieders van dagbesteding, Wlz-instellingen en organisatoren van vrijwilligerswerk. We maken inhoudelijke en financiële afspraken die worden vastgelegd in een convenant. Het convenant en de uitwerking daarvan in concrete werkprocessen vormt het kader waarbinnen op uitvoerend niveau in het belang van de cliënt wordt samengewerkt tussen zorginstellingen, lokale sociale teams en Ferm Werk.

Resultaat:

Eind 2020 is sprake van een meer intensieve samenwerking waardoor inwoners met een duurzame niet of nauwelijks te overbruggen afstand tot betaald werk beter kunnen worden geplaatst op een voor hen en voor de samenleving betekenisvolle plek (maatschappelijke participatie). Er is door partijen een convenant getekend en dat convenant is uitgewerkt in procesafspraken:

- verdeling van taken en verantwoordelijkheden met betrekking tot de verschillende doelgroepen
- de wijze waarop cliënten door partijen worden doorverwezen, de manier waarop ontwikkeling van de cliënt wordt gemonitord en gegevens daarover worden uitgewisseld
- de financiering van eventuele loonkosten (vergelijk beschut werk) en de kosten van begeleiding van cliënten

Op uitvoerend niveau zijn consultants op de hoogte van de gemaakte afspraken. Zij maken gebruik van de nieuwe mogelijkheden om deze inwoners te plaatsen.

Werkwijze:

We gaan na welke potentiële samenwerkingspartners aanwezig zijn in de regio en met welke we al contacten hebben. Een belangrijke opgave is het bereiken van draagvlak om intensiever samen te werken. Partners moeten daarvan de voordelen zien. In eerste instantie wordt het gesprek aangegaan op beleidsniveau. Aan de orde zijn vragen als:

- waaruit bestaat het cliëntenbestand? Waar zit de overlap met andere aanbieders van voorzieningen
- welke doelstellingen worden gehanteerd; gaat het alleen om het aanbieden van een beschermde omgeving of wordt ook ontwikkelingsgericht gewerkt? En hoe dan?
- welke specifieke expertise wordt ingezet bij de begeleiding van cliënten?

Onderwerp memo	Auteur	Datum	Gericht aan	Versie
Projectplan Basis Arbeidsmarkt	Gerard Kraaijkamp	Augustus 2019	MT Ferm Werk	2708

Memo

Projectplan Basis Arbeidsmarkt
Augustus 2019

- tegen welke knelpunten lopen zij op? Waaraan hebben zij behoefte? Hoe kan ferm Werk bijdragen?
- hoe is businesscase? Wat zijn bronnen van inkomsten? Hoe verhouden inkomsten en uitgaven zich tot elkaar?

Met de gemeenten kijken we naar de inkoop van de WMO-voorzieningen (arbeidsmatige) dagbesteding en bijvoorbeeld persoonlijke begeleiding. Daarbij is het onderwerp in hoeverre bij die inkoop elementen van participatiebevordering een rol spelen:

- wat zijn de criteria die worden gehanteerd bij de aanbesteding?
- in hoeverre wordt daarbij aandacht besteed aan de samenwerkingsbereidheid met andere partners in het sociaal domein
- op welke wijze wordt de kwaliteit van de dienstverlening door deze instellingen gemonitord en waar nodig bijgestuurd?

De gesprekken op beleidsniveau geven inzicht in mogelijkheden om de samenwerking in de keten te versterken. Om die mogelijkheden te verzilveren zijn uitspraken op bestuurlijk en directieniveau noodzakelijk waarbij wordt gestreefd naar het overeenkomen van een convenant dat wordt uitgewerkt in gestandaardiseerde werkprocessen.

Planning:

Planning deelproject 2	jan-20	feb-20	mrt-20	apr-20	mei-20	jun-20	jul-20	aug-20	sep-20	okt-20	nov-20	dec-20
bevorderen samenwerking/afstemming op casusniveau												
inventarisatie mogelijke gesprekspartners												
oriënterende gesprekken beleidsniveau												
verdiepende gesprekken												
opstellen convenant												
besluitvorming ketenpartners												
convenant zorgaanbieders, gemeenten, Ferm Werk												
uitwerken convenant in werkprocessen												
rapportage aan MT en bestuur Ferm Werk												

Organisatie en inzet capaciteit:

Activiteiten worden uitgevoerd door de projectleider Basis Arbeidsmarkt. Opbrengsten worden besproken in het beleidsoverleg Ferm Werk en met de klankbordgroep Basis Arbeidsmarkt. Over de voortgang wordt gerapporteerd in het ambtelijk overleg en, indien gewenst, in het dagelijks bestuur Ferm Werk.

Naast de inzet van de projectleider vraagt dit deelproject inzet van medewerkers van (potentiële) samenwerkingspartners en inzet van beleidsadviseurs en anderen van de in Ferm Werk deelnemende gemeenten. Begin 2020 kan deze inzet specifiekere worden aangegeven.

3. Leren van de samenwerking in de praktijk

Doelstelling:

Institutionele samenwerking moet zijn waarde bewijzen in de praktijk. Uiteindelijk gaat het er om dat de inwoner optimaal wordt ondersteund bij het vinden van een passende plek waarin hij/zij kan meedoen in de samenleving. De praktijk is weerbarstig, daarin doen zich allerlei belemmeringen voor. Succes, dat wil zeggen het binnen een redelijke termijn zorgen voor plaatsing op een passende plek, is alleen haalbaar bij een intensieve ondersteuning van de inwoner.

In dit deelproject doen we ervaring op met die intensievere begeleiding. We onderzoeken bij een aantal cliënten met een onoverbrugbare afstand tot een betaalde baan hoe intensieve begeleiding hen kan helpen een duurzame passende plek te vinden waarin zij een bijdrage kunnen leveren aan de samenleving.

Resultaat:

Eind 2020 hebben we ervaring opgedaan met intensieve ondersteuning en met samenwerking in de keten op uitvoerend niveau. We hebben inzicht in de factoren die bijdragen aan het bereiken van

Onderwerp memo	Auteur	Datum	Gericht aan	Versie
Projectplan Basis Arbeidsmarkt	Gerard Kraaijkamp	Augustus 2019	MT Ferm Werk	2708

Memo

Projectplan Basis Arbeidsmarkt
Augustus 2019

resultaat en weten vooral ook hoe we (in de lokale situatie) deze factoren kunnen beïnvloeden. Op basis van deze ervaringen kan de samenwerking op uitvoerend niveau worden verduurzaamd.

Werkwijze:

Onderstaande werkwijze heeft veel overeenkomsten met de ideeën over de doorontwikkeling van Ferm Wijzer. Begin 2020 moet worden bekeken of het moet gaan om twee parallel lopende projecten. Hoe zij het best op elkaar kunnen aansluiten.

We selecteren uit het bestaande bestand van Ferm Werk¹ een aantal personen (vooral nog 30) die gebaat kunnen zijn bij een intensievere begeleiding naar een vorm van beschermd werken (betaald of onbetaald). Het zijn inwoners waarvan de inschatting is dat zij duurzaam niet in staat zijn tot het verrichten van betaald werk in het reguliere bedrijfsleven. In een driegesprek (consulent Ferm Werk, consulent lokaal sociaal team, cliënt en/of zijn/haar vertegenwoordiger) wordt de situatie van de cliënt in kaart gebracht, wordt een perspectief bepaald (wat zou een passende plek voor deze persoon kunnen zijn?) en wordt bepaald welke ondersteuningsactiviteiten worden ingezet en door wie. De inzet van die ondersteuningsinstrumenten bij de verschillende cliënten wordt gemonitord door een aan te wijzen coördinerend consulent. Er wordt naar gestreefd aan het eind van het jaar een aantal cliënten te hebben geplaatst op een duurzame passende plek.

Planning:

Planning deelproject 3	jan-20	feb-20	mrt-20	apr-20	mei-20	jun-20	jul-20	aug-20	sep-20	okt-20	nov-20	dec-20
aanwijzen/aanstellen coördinerend consulent												
selectie groep cliënten												
intakegesprekken met consulenten												
opstellen nulmeting en bespreken in ambtelijk overleg												
inzet van ondersteuningsactiviteiten												
voortgangsgesprekken door coördinerend consulent												
voortgangsrapportage aan ambtelijk overleg												
plaatsing van cliënten op een passende plek												
rapportage van bevindingen aan MT en bestuur Ferm Werk												

Organisatie en inzet capaciteit:

Uitvoering van deelproject 3 vraagt meer inzet dan de andere twee deelprojecten. De ondersteuning die we bieden aan deze cliënten is ook intensiever dan bij andere cliënten. Er wordt meer gevraagd van betrokken consulenten van Ferm Werk en van medewerkers van de lokale sociale teams. De ervaring (bij de ondersteuning van jongeren in een kwetsbare positie, uitstroom Pro/Vso) leert dat het aanwijzen van een coördinerend consulent zinvol is om de voortgang goed te kunnen monitoren. Naar aanleiding van besluitvorming na deelproject 1 kan begin 2020 kan de benodigde inzet specifiekere worden aangegeven.

¹ De doelgroep van het project is breder. Waar zinvol kunnen ook cliënten van UWV en bijv. bewoners van Wlz-instellingen worden toegevoegd

Onderwerp memo	Auteur	Datum	Gericht aan	Versie
Projectplan Basis Arbeidsmarkt	Gerard Kraaijkamp	Augustus 2019	MT Ferm Werk	2708